Sayın
Hüdaverdi Talay
Kartaltepe Terakki Cad.Barbaros
Sokak No:104/2 BAKIRKÖY

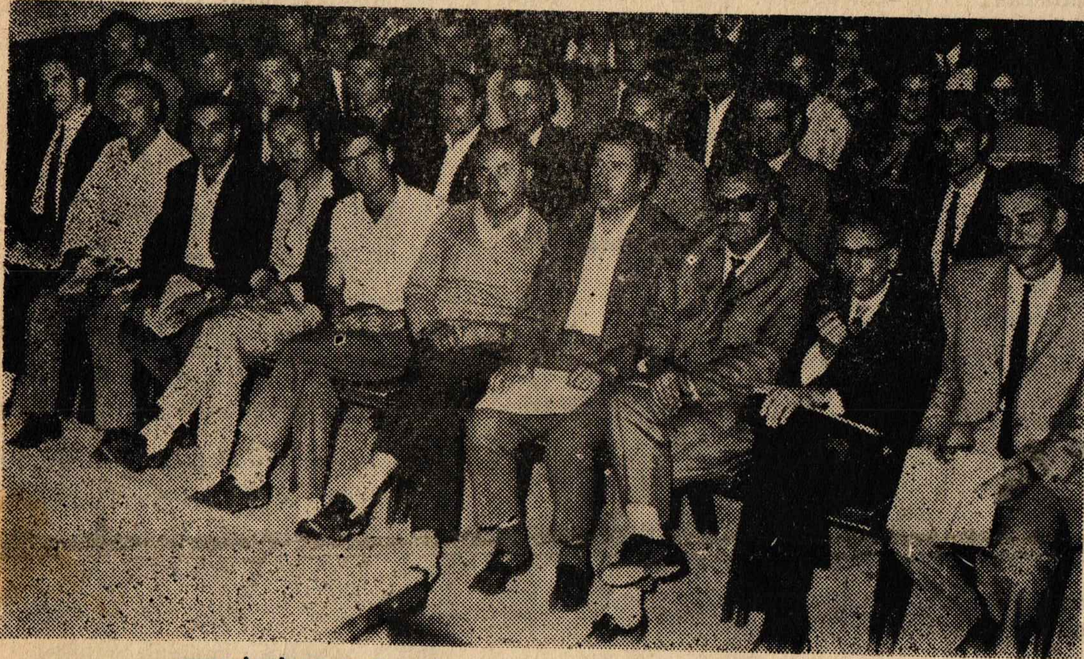
22 Haziran 1968
50 Kuruş
YIL: 1 SAYI: 21

TEKSTİL

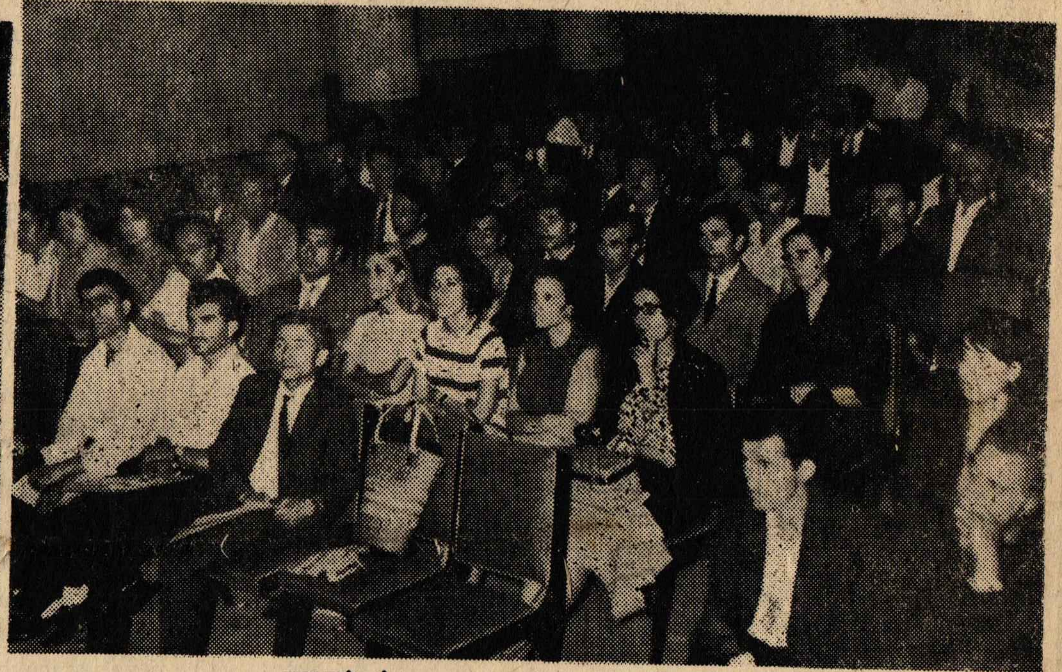
işçisinin sesi

Sahibi : Rıza GÜVEN
—İstanbul Tekstil sendikası adına—
Yazı İşleri Müdürü: Bahir ERSOY
ADRES: Cağaloğlu, Sıhhiye Apt. Kat 3 İstanbul Telefon 27 67 82
Dizgı: Meydan Gazetecilik ve Neşriyat Limited Şirketi
BASKI: Uyar Matbaası

250 sendika temsilcisi Seminere katıldı

TEMSİLCİLER (I. Gurup) : Semineri dikkatle izliyorlar..

TEMSİLCİLER (II. Gurup): Sendikaya sevgilerle.

BÜYÜK SEMİNER...

BAŞYAZI
RIZA GÜVEN

Sanayi Bakanı

Anayasayı çiğniyor

Anayasa'mızın 46. maddesi, çalışanların önceden izin almaksızın sendikalar kurabileceklerini, bu sendikalara üye olabileceklerini; 274 sayılı yasa'nın 6. maddesi işçilerin diledikleri sendikaya üye olmalarının ihtiyari olduğunu, üye olabileceğini, aynı yasa'nı 6. maddesi her üyenin dilediği zaman üyelikten çıkabileceğini, 275 sayılı yasa'nın 6. maddesi de toplu iş sözleşmesi yapıldığı sırada sendika üyesi olanların sonradan herhangi bir sebeple sendikadan ayrılmaları halinde dahi toplu sözleşme ile bağlı kalacaklarını hükme bağlamıştır.

Gerek Anayasa'mız gerekse bahsi geçen diğer yasalar çalışanların hak ve özgürlüklerini korumak için düzenlenmiştir. Yasaların bu açık hükümlerine rağmen sayın Mehmet Turgut, işvereni bulunduğu kamu kesimi Sümerbank Tekstil işyerleri için, TEKSIF ile yapılan toplu iş sözleşmelerine 275 sayılı yasa'nın 6. maddesine aykırı olarak «Sendika prensiplerine aykırı davranışları sebebiyle, Sendika onur kurulu kararı ile üyelikten çıkarılan veya aynı sebeple sendika onur kuruluna sevki bahis mevzuu iken üyelikten istifa eden işçiden bu sözleşme ile sağlanmış olan ücret zamları, üyelik sıfatının kalktığı ayı takip eden aybaşından itibaren kesilir» şeklinde bir hüküm koymak suretiyle Anayasa'yı ve diğer yasa'ları çiğnemiştir. Bunun bile bile yapıldığının ispatı da «Bu fıkranın işletilmesinden do- işveren **aleyhine hükme bağlanan** zararı Sendika tamamen tazmin etmeyi tekeffül eder fıkrasının sözleşmeye **eklenmesidir.**

Sayın Turgut, Sümerbank işletmelerinde uygulanan toplu iş sözleşmelerine koyduğu, Yasa'lara aykırı bu madde ile ne yapmıştır? Ne yapmak istemektedir?

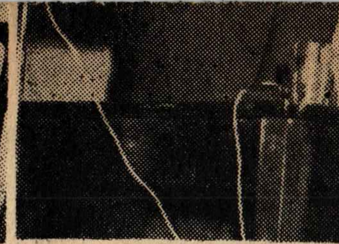
Önce anlaşmağa vardığı sendikacıların mevkilerini ve geçimlerini garanti altına almak suretiyle onbinlerce işçi emeğini çok ucuza ve iki seneliğine ipotek etmiştir. Sonra işçilerden her ay asgari 750'şer kuruş kesip bu sarı sendikaya göndererek gelecekte de aynı ipoteği yapmayı garantilemiştir. Böylece adı geçen sendikanın yöneticilerini kayıtsız şartsız iktidarın uydusu haline getirmiştir.

Bu akdin imzalanmasından sonra Sümerbankın işletmelerinde çalışmakta olan onbinlerce fakir işçi âkit

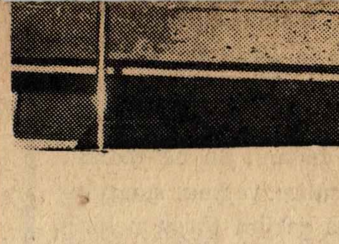
(Devamı 4. sayfada)

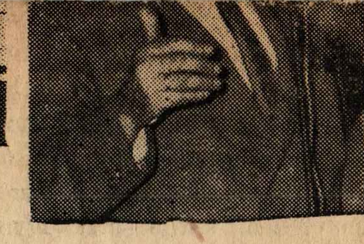
BAHİR ERSOY: Türkiye'de sendikal gelişim..

PROF. ORHAN TUNA: Toplu sözleşme düzeni

DOÇ. DR. ÇETİN ÖZEK: Yasalar politikayı yasaklayamaz!

DR. EKMEL ZADİL: Dünya sendikacılığına bakış.

Genel Başkan Rıza Güven''burada aldığınız bilgileri işyerinizdeki üyelerimize aktarmalı ve onların da yararlanmasına vasıta olmalısınız,,dedi

(Yazısı 4. sayfada)

DOÇ. DR. NURİ ÇELİK: Toplu sözleşme düzeni.

DR [illegible]: Anayasa ve işçi hakları.

DEMİRTAŞ CEYHUN: Mutlaka toprak reformu

AV. ERDAL EGEMEN: İş ahlâkı..

TATLI-SERT

Emekçi neden kızgın

Abdullah SERT

Tekstil Sendikasının işyeri temsilcileri seviyesinde yürüttüğü bir hafta süreli seminer bir gerçeği ortaya koymuştur: Türk emekçisi belli bir bikirim içindedir, artık olayları değerlendirme gücüne erişmiştir. Nitekim klâsik öğretilerle düzen savunuculuğuna kaymak isteyen bir profesöre temsilcilerin tepkisi gerçekten sert olmuştur. Bu biliçlenme ve bu tabanın değerlendirme gücü Tekstil Sendikasın ister–istemez güçlü hale sokacaktır. Güçlenen ve aydınlığa kavuşan taban üst yapıyı etkileyecek ve Türkiye'nin gerçeklerine uygun bir Sendika yönetimi oluşacaktır. Semineri düzenleyen yöneticilerin bir anlamda varmak istedikleri amaç da zaten budur.

Bu gelişim böyle giderken, gerçekleri göremeyen bazı sendikalar ve yöneticileri kendilerini, temsil ettikleri emekçi kütleyle çatıştırmaya götürecek eylem içindedirler. Bunların eylemleridir ki, sınıfına sırt çevirmiş bir bürokrat sendikacılığı yaratmışlar, böylece kapitalist düzen işçi sınıfını kendi içinden çıkmış kişiler eliyle sömürmeyi bilmiştir. Biz, dilimizin döndüğün-

(Devamı 3. sayfada)

DOSTLARLA DERTLEŞME

Demir-taş ceyhun,

Fırtına Dindi

Bir seçimi daha anlattık. Kimileri sandığa girdi bir daha çıkamadı, kimileri ise fırladı çıktı. Tabiî bu sonuçlar bir takım istatistikçiler tarafından rakam rakam değerlendirilecek. Oyların partiler arasındaki dağılımı, bu hesapçı bilim adamları tarafından, bazı fikirlere bağlanacak. Sonunda diyecekler ki, şu bölgede şu partinin oyu şu kadar artmış, öyleyse, şu akım orada geliyor. İşçiler, köylüler de ya meselelerin artık farkına vardıklarını bu rakamlarla isbat edecekler, ya da hâlâ uyanmadıklarını gösterecekler. Göreceğiz.

Mesele bitti mi ?

Benim sormak istediğim soru başka. Şimdi, seçtiğimiz yöneticiler, nutuk üstüne nutuk atacaklar gene, *Seçimler bitmiştir, vatandaş işinin başına dönmelidir.* Gerçekten, seçimlerin bitmesiyle mesele bitmiş midir? Mesele ne, mesele? bu toplumun refaha kavuşması meselesi değil mi? Evde karımız, evlendiğimiz gün, mesele bitmiştir artık, seninle evlendim, sen uğraşacaksın geçim meselesiyle, ben karışmam diyebilir mi? Mutluluğumuz da ortaklaşa, sıkıntımız da ortaklaşa değil mi onunla? Öyleyse mesele bitmemiştir. Bitemez. Bilâkis, meselenin her an tam göbeğindeyiz demektir. Çünkü, toplumların refahı meselesi, öyle donmuş, her zaman aynı kalan bir mesele değil ki. Duruma göre, hattâ hattâ dünyanın durumuna göre durmadan değişen, durmadan başka bir görünüş kazanan bir mesele. Biz o kişileri yönetici olarak seçtikse, onları denetlemiyeceğiz demedik ki. Durumu biz de yakından izleyeceğiz ve yöneticiler izliyorlar mı, izlemiyorlar mı, ilgilenip, gerekirse onları ikaz edeceğiz.

Fırtına şimdilik dindi

ON BEŞ GÜNDE BİR

bahir ersoy

Ne oldu ilâç sorunu

Bundan bir müddet önce sağlık Bakanı «... İlâç fiatlarının fazlalığını, bu başı boş gidişe dur diyeceğini, gerekli tedbirin alındığını, ilâçların mutlaka ucuzlatılacağını...» bildiriyordu. Bunu takiben basında konunun tartışması günlerce devam etti. Bakan görüşünde ısrarla duruyor. Hiçbir yan veya doğrudan gelecek etkinin halk yararına olan teşebbüsünü durduramıyacağını belirtiyordu. Evet teş his doğruydu... Sosyal güvenlik tedbirleri yetersizdi... Vatandaş sağlığını korumak için ilâca muhtaçtı. Fakat ilâç ateş pahasına idi... Senelerce ilâç konusu bir ıstırap kaynağı olan vatandaş üzerinde, bakanın sözleri çok olumlu etki yapmıştı. Gerçekten umut oldu ba kışlarla bütün gözler Ankara'ya çev rilmiş Jetbakan tam yara'nın üstüne cesaretle parmak basmıştı. Bakalım netice neye varacaktı.

Sosyal güvenliği böylesine boşlukta olan (31) milyonun sadece bir milyon civarında olan işçi vatandaşlar sosyal sigortanın şefkatinden faydalanıyorlar. Onların da çok yerlerde aile ve çocuklarının sağlığı mahdut gelirlerinden ayıracakları paranın miktarına bağlı değil mi? Demek ki otuz milyonluk nüfusun hayatları daha doğrusu sıhhatleri kaderin himayesindedir. Şu halde parası olan doktora gidebiliyor, olmıyan civarda memleket hastahanesi varsa kendini muayene ettirebiliyor yoksa iyileşeceği ana kavuşmak üzere kendini zamanın kucağında beklemeye bırakıyor. Görülüyor ki doktor işi bir neb ze halka müsait ama ilâç öyle değil. Cebinde parası olan ilâcını alabilir. Parasızlık yüzünden elindeki reçeteyi yaptıramıyan çok kişileri tanırım.

Evindeki bulgurunu satıp çocuğuna ilâç alanların ıstırabı bakanın şu beyanında dile geldi. Eğer otuz milyonun ihtiyacını karşılayabilecek sağlık tesisleri olsa, eğer millî gelir yüksek olsa ve eğer millî gelirin dağılımı âdil ölçülere uysa konu bu kadar ilgi toplamayabilirdi.

Evet Sağlık Bakanı fakir halk yararına bir konuyu ele almıştı. Başarısını arzuluyor ve bize düşeni yapmaya hazırlanıyorduk. Sevinç le, ümitle karışık heyecan dolu bek leme uzun sürmedi. İlâç fiatlarına zam başladı. Hayal kırıklığına uğradık. Şimdi o beyanla bu neticeyi nasıl değerlendireceğimizi acı acı düşünüyoruz.

İlâç meselesinde uluslar arası soygun metodunun yurdumuzdaki tezahürü görülüyor, gibi geliyor bize. Başka alanlarda olduğu gibi bu alanda da yabancı sermayenin sömürü parmağı vardır. Bunların asöz hem sahibini hırpalar hem mem tılacak her adım söylenecek her yak oyunları iyice incelenmeden alekete zarar verir. Üstelik vatandaşı şüpheci hale sokar. Dolayısıyla halkla yönetici münasebetlerini zedeler.

İŞÇİ KÜRSÜSÜ

şiir şiir şiir

Ben arasaz'da kalacak Çolak Memet,
Oy dirik ikimizde
Seniğinen ben.
Hele ben
Garasazlı köyünden Çolak Memet
Oy anam oy, dirim

Evet, seçimlerin bitmesiyle fırtına zahiren dindi. Hani seçim havasının yarattığı heyecan dalgası, nutuktu, propagandaydı dindi. Şöyle diyebiliriz: Baharlarda, çok yağmur yazdığı, karlar çözülmeğe başladığı zaman nehirler taşar. Etrafı su basar. Bir heyecandır başlar.' Ama bir süre sonra kar suları, yağmur suları biter ve nehir sâkinleşir. Yatağına çekilir. Fakat nehirin akması durur mu? Nehir gene yatağında sâkin sâkin akmağa olayı devam eder. Toplumların gelişmesi olayı da öyle, nehir gibi. Bazan heyecan dalgaları olur, seçimler gibi, ama seçimler bitince hayat durmaz, akmasına gene devam eder. Biz de bu hayatın içinde olduğumuza göre, bu akıştan kendimizi kurtaramayız. Demek ki, şimdilik dinmiş gözüken fırtına, aslında dinmemiştir ve hafiften hafiften esmektedir. Biz de bu hafiften hafiften esen yelden uzakta kalamayız. Gene memleket meseleleriyle, yönetimle, yâni politikayla ilgilenmeğe elbette devam edeceğiz. Sağlıcakla kalın.

DUYURU

Bomonti, Silâhşör cad. No: 36'da kurulu Çorap İşçileri Yapı Kooperatifi Mecidiyeköy'deki inşaatını bitirerek ortaklarına verdiği sözü yerine getirmiş bulunmaktadır.

İkinci inşaat için Topkapı'da Sur içinde asfalt yola ve otobüs durağına 50 metre mesafede temin ettiği çok güzel bir arsa için ortak kaydına başlamıştır. Bu arsada 200 kişilik inşaat yaptırılacaktır.

Sigortalı işçi arkadaşlar «Bomonti, Silâhşör caddesi No: 36, Şişli» adresine müracaat ederek adreslerini bildirdikleri taktirde daha fazla malümat alabilirler.

Çorap İşçileri Yapı Kooperatifi Başkanı
Hasan Baran

GAZİANTEP'TEN HABERLER

TEKSİF'in Gaziantep'teki teşkilâtı gün geçtikçe çökmektedir. Bunun sebebi işçilerin artık TEKSİF'in kimlerin hizmetinde olduğunu öğrenmiş bulunmaları ve tekstil işçisinden yana mücadele eden Gaziantep Tekstil İşçileri Sendikasının etrafında toplanmalarıdır. Gaziantep Tekstil İşçileri Sendikası oradaki 21 işyerinden 17 tanesini teşkilâtlandırmış ve TEKSİF'i iyice çökertmiştir. G. Tekstil İşçileri Sendikası son olarak 400 işçinin çalıştığı Balat Yün İplik Fabrikası Koll. Şti., Doğan Kilim Yün İplik Fabrikası Ortaklığı, Kaleoğlu Yün İplik Fabrikası Koll. Şti. ile Ünal Yün İplik Fabrikası Ortaklığı işverenleri ile toplu sözleşme müzakerelerine başlamıştır.

Artık bir defa daha anlaşılmıştır ki işverenlerin emrine girmiş ve onlardan aldıkları prim ve komisyonlarla kişisel çıkar peşinde koşan sendikalar ve yöneticileri batmaya mahkûmdur. Çünkü işçileri uzun zaman uyutmak mümkün değildir. TEKSİF tam bir sarı sendika örneğini vererek istismarda nerede ise işverenleri geride bırakmıştır. Bu anlayış ve tutum ergeç TEKSİF'i enkaz haline getirecek ve tekstil işçilerinin üzerinde kurulan uyutma makinesi hurdaya kaldırılacaktır.

Gaziantepli tekstil işçilerine ve sendikalarına yürekten başarılar dileriz.

Bilin mi bey gardaş Garasazda ben ne çekerim
Hele boş ver beni bi yol
Bilin mi bizim halımızı
Bizlere «gahraman gardaşlarım» dirsiniz
Söze başlarken...
He ya
Gahramanık;
Biz kurtardık bu melmeketi
«Top tüfenk va mı?» diye soran mı?
Dırnağımızınan, gağnımızınan
Aha canımızınan,
Dört yılda bir hatır soran da, olsun,
Eksik olma bey gardaş.
Emme;
Yalan dime heç, bi şey dime bize gayri
İç bi ayranımızı get
Hele «evlek evlek toprak dağıtacak» hiç dime
Etmiyecek olduktan kelli.
İç bi acı gayfamızı get
Ciplerinnen tomafillerinnen
Boynunuzda grevet, elinizde çanta
Ağzınızda congçe lâf
Gelirsiniz köyümüze
Dört yılda bir gelirsiniz
Boynumuzu bükerek melil melil
Diğnerik sizi;
Kimine satımış dirsiniz, kimine gomfinist
Huzur disiniz
Emme;
Biz ağnamak bunları
Ardından bize
«Köylü bizim efendimizdir» dimeniz yok mu?
Aha etmiyin bunu
Eylenmeyin bizimine
Siyaset yapıyok deyi gelmeyin köyümüze
Gayfalarımız ayırdık.
Camiyi yarıya böldük sizin yüzünüzden
Seniğinen ben,
Oy dirik, ikimiz de oy...
Sen Angaraya gidecek mebhus adayı
Ben Garasaz'da kalacak Folak Memet,
«Oy» dirik ikimiz de emmeh,
Seni oylar seni mahpus ider
Benim «oy» lar, oy anam oy...
Beni mahfider.

MEKİK

ahmet soyer

Gençler'in durumu

Bir kaç gündenberi önce Ankara'da başlayan şimdi İstanbul'da yayılan gençlik hareketi dikkatleri üstüne toplamışır. Bu hareketi dünyanın diğer bölgelerindeki gençlerin boykotları ile ilgili hiç-olmazsa özenti münasebeti olduğunu söyliyenlerin yanında istekler arasında sivri ve çocukça olanları kadar gerçekten haklı taleplerin çoğunluğu teşkil ettiğini ifade edenler de var. Ve bunlar ekseriyeti teşkil etmektedirler. Hepimizin çocuğu var. Okuyabilenlerin ana ve babaları bu gençlerin hareketlerini daha kolay değerlendirirler. Aslında Türkiye'de eğitimin gerçek bir yeniden kurmaya ihtiyacı vardır. Fonatik ve gerçekçi olmayan hiç olmazsa devrini doldurmuş eskimiş müesseselerin yeniden kurulması veya düzenlenmesinde zaruret tabiidir. Elbette üniversitede bir reform lüzumludur.

Ve gençlerin taleplerinin haklı olanları boykota meydan verilmeden

İşverenler sendikası ve amacı

Yazan:
Kemal ABAY
Beyoğlu Şube Başkanı

EKONOMİK hayatta Sanayileşme ve fabrikasyon sistemi başladığından bu yana, işçi işmiş, işçiler haklarının verilmediğini, işverenler ise imkânları sadece ves adece, bir yut-isbetinde vecibelerini yerine getirdiklerini iddia etmişlerdir.

Rejim ve hukuk alanındaki gelişmeler işçi ve işverenlere mücadele ve direnme imkânları sağlamıştır.

Türkiye'mizde de 274 ve 275 sayılı kanunlar çıktıktan sonra işçiler emeklerinin karşılığını almak için mücadele örgütü olan sendikaları kurdukları gibi, işverenler de kendi iş kollarında birleşerek işverenler sendikalarını kurdular.

Şimdi gelelim işverenler sendikasının amaçlarına. Edindiğimiz intiba, şudur ki, işverenler, çalıştırdıkları ve sırtlarından milyonlar kazandıkları işçilerinin haklarını teslim etmemek ve emeklerinin karşılığını vermemek için teşkilâtlanmışlardır. Bizi bu kanıya aşağıdaki belirttiğimiz olaylar götürmüştür.

İşçi sendikası olarak toplu iş sözleşmesi müzakerelerinde ve bilhassa işçi ücretlerine yapılacak zamlarda âdilâne teklifler yaparız. İşveren temsilcileri ise bu teklifleri haklı görürler ama,

iki yıllık süre içinde fiyatlarda herhangi bir değişiklik olmamıştır.

İşyerlerini bünyeleri ve kazanç durumlarına göre ayıralım, deriz; yine karşımıza prensip çıkar, işverenler sendikası biz üyelerimiz arasında herhangi bir ayırım yapamayız prensibimiz değildir, der. İşçileri niteliklerine göre ayırmak isteriz, ayrı ayrı zam vermek için uğraşamayız ne verirsek hepsine birden veriri, diye cevap verirler. Oysa ki hiç bir işyeri diğerine benzemez, her işçinin gördüğü iş ayrıdır. İş yerlerinin randımanları, satışları ve kâr durumları farklıdır. Bunu İşverenler Sendikası da bilir ve fakat işleri basitleştirmek amacıyle katı prensipler getirip koyarlar karşımıza. İşte işyeri toplu iş sözleşmesinin kaderi böyle çizilir.

Bu prensip ve inatlar Türk sendikacılığını nereye götürür? Bunun açık incelemesini yapmak ve bun-

da 3 ilâ 5 bin arasında aylık vererek en az 5 tane avukat istihdam ederler. Buna bağlı bir yığın masrafları da esirgemezler. Çalıştırdıkları işçilerin haklarını vermemek ve düzenlerine devam ettirmek için on milyonun üzerinde grev fonunu bankada bloke ederler. Hani kazanmıyorlardı, hani zarar ediyorlardı? Bu grev fonu işverenlerin verdikleri aidatlardan toplandığına göre, kazanmıyoruz lâfları sadece ve sadece, bir yutturmaca olduğundan ileri gidemez. İşçiye alın terinin karşılığını vermek gerekince de türlü mazeretler prensip adı altında birbiri peşine ileri sürülür.

Aslında işçi alın terinin karşılığını istemektedir. Anayasanın ön gördüğü de budur. Yasaların ve düzenin boşluklarından istifade ile hak vermemek belli bir süre yürütülür, sonra sosyal hâdiselerin akışı ister istemez toplumu doğru olan çizgiye götürür. Gerçek bu

YAZI

Gençlik neden direniyor?

Derin bir incelemeye girmek gereksiz. Üniversiteler yöneticileri burjuva sınıfının emrinde birer militandırlar. Kime karşı bu militanlık, kime karşı burjuva sınıfı savunucluğu? Elbetteki emekçi sınıfına karşı. Evet üniversiteler yönetimi emekçi sınıflara karşı bir tutum içindedir. Demokratik ülkelerde olması zounlu üniversite özerkliği bizde yoktur. Özerlik (muhtariyet) bilim diye yeni bir ticaret aracının arkasında saklanmış eski Prof.'ların tekelinde bir oyuncaktır. Nasıl ki burjuva sınıf demokrasiyi kendi sınıflarının serbestçe at oynatabildikleri bir rejim olarak telâkki ediyorlarsa, nasıl ki özgürlüğü yalnız kendi sınıflarının özgürlüğü olarak anılıyor ve emekçi sınıfların özgürlüğü sözkonusu olunca beyinleri sallanmaya başlıyor ise üniversitelerin küflenmiş bilim ağaları da özerkliği kendi kişisel özgürlükleri olarak anlamakta, öğrencilerin özgürükleri sözkonusu olunca beyinleri titremeğe başlamaktadır. Gerçekten üniversite özerkliği demek, bu bilim ağalarına göre, öğrenci sorunları ile ilgilenmemek, onları tamamen kendi halinde bırakmak, bozuk dille yabancı bilim kitaplarından bol dip notlu aktarmalar yapmak, gereksiz lâflarla kitaplar şişirecek bol para kazanmak, özel okulları kendi asıl görevlerine tercih etmek, «bilimsel araştırma, inceleme» paravanı altında fırsat buldukça dış seyahatlere çıkma, hükümetle işbirliği yaparak gelişigüzel fakülteler öğrenci alma ve iki yıl sonra bol bol belge dağıtma, yönetmelikleri öğrencilerin aleyhinde hükümlerle doldurma vs, şeklinde anlamaktadırlar. Bu tip anlayışlar elbetteki fazla uzun ömürlü olamaz. Gerçekleri gören üniversite gençliği bu sorumsuz ve kişisel çıkarlara dönük özerklik anlayışına karşı çıkacak, gerektiğinde yönetime el koyacaktır.

Bundan ötürü üniversite gençliğinin direnmesi emekçi sınıflarını çok yakından ilgilendirir. Direnen gençlik genellikle emekçi sınıfının çocuklarından kurulu bir kitleyi anlatır. Özerklik, öğrencilerin özgürlüklerine karşı bir anlam taşıyorsa dolayısıyla emekçilerin özkürlüklerine de karşı bir anlam taşır. Bugünkü koşullar altında bir emekçinin çocuğu elbetteki yüksek öğrenim yapma olanaklarından yoksundur. Burjuva

giderilmelidir. Basiret hâdiselerin arkasından sürürklenmek değil meselelere takaddüm edilmektedir. Elbette gençlerin bugün ortaya attıkları konuları daha önceden görecek yöneticiler vardı. Bunlar işi ya hafife aldılar veya gerektiği önemde müşahedelerini müzakere konusunda çevrelerini iknaya imkân bulamadılar. Bana kalırsa şimdi hem yöneticiler, hem gençler çok dikkatli olmak zorundadırlar.

(Devamı 4. sayfada)

prensiplerine uymadığından bahisle kabul etmezler.

İşverenlerin prensipleri şöyledir. Herhangi bir iş yerinde işverenler sendikası yaptığı bir toplu iş sözleşmesinde meselâ günlük 250 kuruş ücret zammını kabul etmiştir. Artık bu zam aradan iki sene de geçse işverenler sendikası için prensip haline gelmiştir. 251 kuruş deseniz kabul etmeyip inatla direnirler. Oysa ki ne alınan herhangi bir işyeri için söz konusu 250 kuruş ücret zammı bir ölçüdür ve ne de dan çıkacak sonuca göre ye ni prensiplere sarılmak işverenlerimizin ve onların sendikasının bileceği iştir. Herhalde yukarıda andığımız ve prensiple ilgili olmayan alışkanlıklardan sıyrılmaları çalışma hayatının kararlılığını sağlayacaktır. Aksi halde ters gelişimlerin yegâne sorumlusu kendileri olacaktır.

Şimdi gelelim bir de işverenlerimizin kazanmıyoruz, zarar ediyoruz demelerine rağmen yaptıklarına. Sendika olarak 5000 lira kirayla bina tutmuşlardır. Ay olunca aldatma teşkil eden temelsiz prensip savunmaları zarardan başka bir şey getirmez.

Bir kaç ay sonra işverenler sendikasıyle toplu iş sözleşmesi müzakerelerine gireceğiz. Mesnetten mahrum perensipler yine karşımıza çıkarsa çetin mücadele olacağı açıktır. Biz yine umuda kapılıyor, Türkiye'nin gerçeklerine uygun bir tutumla çıkmalarını bekliyoruz. Boşuna denilmemiş: Biri yer, biri bakar; kıyamet bundan kopar...

sınıfının uşaklığını yapan üniversite özerkliği emekçi sınıflarını çıkarlarının dönük bir niteliğe girmediği sürece üniversite işçi sınıfına kapalı bir kutu olmaya mahkûmdur.

Üniversite gençliği direniyor. Kime karşı direniyor? Bilim ağalarına karşı. Üniversiteyi tabulaştıran zih niyete karşı. Yönetmelik cambazlıkları ile her yıl binlerce emekçi çocuğuna xbelge veren ihanet şebekesine karşı. Bilimi ticaret metaı haline getiren sömürücü profesör eskilerine karşı. Direnmenin anlamı bu olunca emekçi sınıflarının gençlik hareketlerini gülümsemeyle izlemesi düşünülemez. Çünkü emekçi sınıflar bu direnmenin sonunda kazanılacak başarılardan yararlanacaklar, tek bir ifadeyle bu dalda emekçilerin özgürlüğü başlayacaktır. Onlar da çocukların üniversitelerde okutabilecek, onlar da sürünmekten kurtulacaklardır. Bu nedenle gençliğin direnmesi emekçilerin desteğine muhtaçtır. Direnmelerin ortak karakterleri vardır. Onun için gençlik ile emekçi elele, Onun için direnme..

TATLI-SERT

(Baştarafı 1. sayfada)

ce Türk sendikacılığının bir dönüşüm çizgisine varmak üzere olduğunu yazılarımızla belirttik. Bu kanıya bizi götüren gelişen olaylar ve aydınlığa kavuşmakta olan emekçinin durumuydu.

İşveren çevreleriyle karşılıklı menfaat birliğinde olan bir kısım sendikacılar kapkaççı düzenin ileri karakollarıdır. Kanunsuz kongrelerde iş başında kalırlar, kapitalizmin açık savunucusu partilerin uydusu olurlar, işçinin beynini yıkamağa çalışırlar, toplu sözleşmelerle işçiyi ucuza satarak kapitalistin biraz daha kâr etmesini sağlarlar. Bunun karşılığı ise bol maaş ve ödenek, çıkarlar, fiyakalı bürolar, arabalar ve sekreterlerdir... Böylesine yürütülen bir ihanete ise emekçi sınıf bir gün elbette «dur» diyecektir Nitekim Tekstil iş kolunda bürokrat sendikacılığı yürüten ve hangi çevrelerin etkisi, katkısı içinde bulunduğu artık gün ışığına çıkan TEKSİF Sendikasının grevlerle ilgili başından geçenlere bir göz atmak, söylediklerimizi belgelemek için yeterlidir.

Milyonları olduğunu, güçlü bulunduğunu, işçinin gerçek temsilcisi olduğunu ileri süren TEKSİF, bürokrat sendikacılığın Türkiye'de belirgin bir örneğidir. Üstelik sendikacılığı her yönüyle yozlaştırmayı da bilmiştir. Kanunsuz kongrelerle, sahte sözleşme fesihleriyle, tertipli dâvâlariyle ve diğer eylemleriyle yozlaştırdığı sendikacılığa bir gün ebette hesap verme durumuna düşecektir.

TEKSİF 1965 yılında İzmir'de Kula fabrikasında 230 işçiyle grev yapmıştır. Grevden önce işveren birinci yıl için işçi ücretlerine günlük 200 kuruş, ikinci yıl için 50 kuruş zam vermeyi kabul etmiştir. Buna razı olmayan TEKSİF greve başladı. 87 gün süren grev sonunda birinci yıl için 200 kuruş, ikinci yılı çin 25 kuruş zamma razı olarak sözleşme yaptı. İşçi, 87 günlük grev emeğinin boşa gittiğini anlayınca haklı olarak hiddetlendi ve bu arada sendika yöneticisi Mehmet Sıngın dövüldü.

TEKSİF Sendikası 1966 yılında Gaziantep'te Veliç İplik Fabrikasında 3 senelik sözleşme yaptı ve işçi ücretlerine aldığı zam günlük 60 kuruş oldu. Ucuza gittiğini anlayan işçi yine hiddetlendi ve Ali Haydar Mutaf adındaki şube başkanı dövüldü.

Antakya'da 1 ay önce Ersoy Fabrikasındaki işçi hareketleri basında geniş yer aldı. Aldatıldığını, Sendikasının işverenle birlik olduğunu anlayan işçiler fabrikayı taşa tuttular, Teksif şube başkanı Vedii Solok tartaklandı, dövüldü.

Son olarak Mersin'den gelen ve gazetelerde yer alan bir habere göre Çukurova Tekstil Fabrikasında TEKSİF 1750 işçinin katıldığı bir grev yapmış, sendikanın işverenle anlaştığını ve aldatıldığını anlayan işçiler hiddetlenerek sendika binasına saldırmışlar, sendikanın Mersin Şube Başkanı Şükrü Yenipınar ile grev komitesi başkanı Coşkun Yenipınar'ı tartaklamış ve dövmüşlerdir.

Yine görüyoruz ki, TEKSİF Sendikası 1965 yılından bu yana İstanbul'da bir grev yapmamıştır. Bu, yaptığı sözleşmelerin iyiliğinden midir? Tekstil iş kolunda çalışan işçilerin çoğunluğu asgari ücretle çalışır. Oysa ki Tekstil iş kolunun kârlılığı korkunçtur. Milyonları olduğunu ileri süren TEKSİF Sendikası iş kolunda günlük 8 kuruş zam alarak sözleşme imzalamıştır. Bu mudur güçlülük? Bu ve buna benzer örnekleri çoğaltmak mümkündür. Tekstil işçisinin kızgınlığını ortaya koyan nedenler yozlaştırılmış sendika uygulamasından ileri gelmektedir. İşçiye ihanet içinde olan bürokrat sendikacılık yürütüldüğü sürece işçinin kızgınlığı daha da belirgin hale gelecek ve yer yer direnmeler daha da artacaktır. Böyle olunca da güçlü sendika sözü kimseyi kandıramıyacaktır.

İşçi sınıfına dönük mücadele yapan sendika ve yöneticileri başarılı ve şerefli olacaklardır. İhanet içinde olanlar tartaklanacaklardır. İnanıyoruz ki bir gün sırtından geçinen keneleri kaldırıp atacaktır. Bu sonu görebilen sendikacı kurtulacak, göremeyen yuvarlanıp gidecektir.

Sömürü hiç bir yerde hep sürüp gitmemiştir.

Büyük Seminer

Sendikamızın büyük bir titizlik ve gayretle plânladığı seminer programlarından ilki geçen hafta uygulanmış ve iki grup halinde yürütülen seminerden 250 kadar temsilci geçmiştir. Üçer günlük süre ile düzenlenen seminere 3 Haziran 1968 Pazartesi günü Aksaray'daki Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS) Salonunda başlanmıştır.

Seminer saat 9.00'da Genel Başkan Rıza Güven'in açış konuşması ile çalışmalarına başlamış ve ilk ders «Anayasamız ve İşçi Hakları» konusunda Dr. Murat Sarıca tarafından verilmiştir. Murat Sarıca Anayasanın özellikle işçi haklarına yer veren hükümlerine dokunmuş ve anlaşılır bir dille meseleleri açıklamağa çalışmıştır. Ekonomik sorunların Anayasa hükümleriyle sıkı ilişkileri bulunduğunu ifade eden Sarıca artık değer kavramını çok açık bir dille ve basit örneklerle izah etmiş ve temsilcilerin dikkatini çekmiştir. Derslerin bitiminde temsilcilerin sordukları sorular cevaplanmış ve böylece konuların daha iyi anlaşılmasına imkân hazırlanmıştır.

İkinci ders Doç. Dr. Nuri Çelik tarafından verilmiştir. Doç. Çelik, «Hukuk agücüne sahip bulunmadığını, bilâkis sözleşme düzeninin fiyatların artmasına yol açtığını» belirtmiştir.

GENEL BAŞKAN RIZA GÜVEN:
Emekçiler uyanıyor..

Seminerin ikinci günü Y. Mimar Demirtaş Ceyhun «Toprak reformu ve yerleşme sorunu» konusunda, Editör - Gazeteci Cengiz Tuncer «Türkiye'de Eğitim sorunu ve İşçiler konusunda, Dr. Ekmel Zadil «Sendikacılığın Doğuşu» ve Sendikacı Kâni Şengül de «Sendika Temsilciliği ve Yöneticiliği konularında birer yerinde Çalışma Barışı ve İş Ahlâkı», Av. Abdullah Sert «İş Yasalarının Açıklanması», Sendikacı Bahir Ersoy «Türkiye'de İşçi Hareketlerine Genel Bakış» konularında ders verilmiştir. Seminerin sonunda Genel Başkan Rıza Güven özlü bir konuşma yapmış ve şunları söylemiştir:

«Üç gündenberi devam eden seminerin sizler için yararlı olduğuna inanıyorum. Temsilci arkadaşları-

Barışı, hürriyeti ve insanlığı kurmaya çalışan bir insan

Fabrikatörler Robert Kennedyi niçin vurdurdu ?

Amerikan Reisicumhur seçimlerinde, işçilerin, halkın ve zencilerin sevgilisi Robert Kennedy'yi güpegündüz vurdular.

Amerikan baş savcısı bu siyasî cinayet üzerine şunları söyledi.

«— Birinci Kennedy'yi vuran çete, ikinci Kenedy'yi de öldürdü.»

Bildiğiniz gibi birinci Kennedy'yi sokak ortasında vurdular. Sonra vuranı, bütün şahitleri teker teker kazalara uğratarak ortadan kaldırdılar.

Kenedi'ler ne istiyordu, karşılarındaki çete kimlerdir.

Kennedy'ler Wietnamda savaşın durmasını istiyordu. Zencilere eşit haklar istiyordu. İşçilere refah ve menfaatler istiyordu.

Silâh fabrikatörleri ise, Wietnam savaşının durmasını asla istemezler. Çünkü savaş sürdükçe, bu fabrikatörler devlete milyonlarca dolarlık silâh, top, uçak, gemi, cephane satıyorlardı. Savaş durursa işte bunu satamayacaklardı. Kore savaşını da bunun için çıkarmışlardı.

Amerikan şirketleri bu yüzden barışı hiç sevmezler. Dünyanın orasında burasında durmadan savaş olsun isterler. Amerikan fabrikatörlerinin menfaatleri bu yoldadır.

Kennedy çıkıp dünya barışı kuralım deyince, bu fabrikatörler çekinmeden reisicumhuru sokak ortasında vurdular. Yerine kendi adamları olan Johnson'u geçirdiler. Johnson dört yıldır, bu yüzden Wietnamda savaştırıyor Amerikalıları.

İkinci Kennedy, yeni seçimlerde ortaya çıktı. Ben ağabeyimin dediği yoldan yürüyeceğim, dünya barışı istiyorum, dedi. Onu da ağabeyi gibi herkesin gözü önünde vurdular.

Kennedy'yi vuran Sirhan adında Hıristiyan bir Arap. Yahudiler ve Masonlar, işte Araplar Kennedy'yi vurdular diye propoganda yapmaya kalkıştılar. Fakat Sirhan'ın kardeşinin bir Yahudi casusu olduğu hemen ortaya çıktı.

Öldürdüler ama, bütün Amerika, Avrupa, Asya, Afrika halkları bir gerçeği daha iy anladılar, lânet yağ-

BAŞYAZI
RIZA GÜVEN

Sanayi bakanı Anayasayı çiğniYor

(Baştarafı 1. sayfada)

çısından toplu iş sözleşmeleri konusunda ders vermiş ve toplu sözleşmelerin hukuki niteliğini açıklamıştır.

Seminerin üçüncü ders konusu gerçekten çok önemli bir konuydu. «Sendika ve politika sorunu.» Bu konu Doç. Dr. Çetin Özek tarafından işlenmiştir. Çetin Özek 274 sayılı sendikalar yasasındaki yasak siyasî faaliyetlere değinmiş bunların gerekçelerine de değinerek meselelerin bazı çıkarcı çevreler tarafından yanlış olarak ortaya konulduğuna işaret etmiştir. Sendikalar yasasında sözü edilen hükmün anlamlı olarak vaz'edildiğini ifade eden Doç. Özek, siyasal eylemlerin gerçek anlamda yasaklanmış olmadığını, sendikalar ve işçiler gerekli gördükleri takdirde bu nitelikteki eylemlerde bulunabileceklerini ifade etmiştir.

İlk günün son dersi Prof. Orhan Tuna tarafından «Türkiyede ücret sorunu» konusunda verilmiştir. Türkiye'de ücretin yavaş yavaş artacağını, toplu sözleşme düzeninin ücret artışını sağlayacağını ifade eden Prof. Tuna temsilcilerin ilginç sorularına muhatap olmuştur. Bir temsilci, «Türkiye'de ücret dağılımı adaletsizdir. Sermaye geliri ile işçi ücretleri arasında derin uçurumlar vardır.» derken bir diğeri de «Toplu sözleşme düzeninin ücretleri arttırma

ders vermişlerdir.

Seminerin son gününde ise Av. Erdal Egemen «İş-

mız şüphesiz ki birçok konular hakkında yeterince aydınlığa kavuşmuşlardır. Ders veren öğretim üyeleri buradan kendi fikirlerini ortaya koymaya çalışmışlardır. Verilen bilgileri pratik hayata bilhassa işyerlerinde uygulamanız ve bunları işçi arkadaşlara ulaştırmanız lâzımdır. O takdirde sendikamızın gücü daha çok artacak, sarı sendikalara karşı direnme gücümüz artacaktır.»

Mekik

(Baştarafı 3. sayfada)

Masum isteklerin üniversite muhtariyetini zedeleyici gelişmeye meydan verecek aşırı nümayişler haline gelmesine meydan verilmemelidir. Yöneticiler bir an önce haklı istekleri kabul etmeli, gençler varsa haksız veya lüzumsuz isteklerinden vazgeçmeli. Üniversite meselesi, üniversite içinde ve üniversite muhtariyetinin hakim aydınlığında, öğrencinin, yöneticinin ve idarenin hakları arasında bir denge kurularak halledilmelidir. Hangi istikâmette olursa olsun bulanık suda balık avlamak istiyenlerin elleri böğürlerinde kalmalıdır.

sendikadan istifa edebilmek için 20 lira Noter harcını ödemeyi, çoluk çocuğun nafakasından uzun süre ayda 100 lira kesilmesini, istifa ettikten sonra kesilen paralarını geri almak için birkaç yüz lira avukat ücreti ödemeyi göze almak zorunda bırakılmıştır. Bu kadar fedakârlığı göze» alamadığı için de sosyal ve demokratik Anayasa'nın varolduğu Hukuk Devleti Türkiye'nin de esarete mahkûm edilmiştir.

Bu fedakârlıkları göze alacak hiç kimse çıkmamış mıdır?

Antalya'da idealist ibr işçi çıkmış bu maddenin iptâli için dâvâ açmıştır. Madde iptâl edilip Yargıtay'ın onayından da geçmiştir. Defterdar Fabrikasında çalışan ve sendikadan istifa ettikleri için zamları kesilen birkaç işçinin açtıkları alacak dâvâsını kazanıp paralarını almalarına rağmen, idare yasaya aykırı bu hükmü hâlâ uygulamaktan, istifa eden veya üyelikten çıkarılanların zamlarını pervasızca kesmekten sakınmamıştır. Yetkili işveren vekilleri ve avukatlarına sorulduğunda, «Yasalara aykırı da olsa Bakanlığın yazılı emrini biz yerine getirmek zorundayız» diye cevap alınmaktadır. Yasalara aykırı sözleşme imzalayan faşizme dönük sendikanın temsilcileri de iş saatleri içinde gestapolar gibi kol gezerek «Biz AP nin sendikasıyız; istifa edenlerin ekmeğini keseriz» diye tehditlerine devam etmektedirler.

Bu davranışların hangisi Anayasa ve ilgili yasalara uygundur? Bunlar Anayasamızın kapalı bulunduğu faşizme ve komünizme dönük davranışlar değil midir? Bu davranışlar Anayasanın 14. maddesinin yasakladığı «Herkes yaşama, maddî ve mânevî varlığını geliştirme haklarına ve kişi hürriyetine sahiptir. Kişi dokunulmazlığı ve hürriyeti kanunun açıkça gösterdiği hallerde ve usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça kayıtlanamaz. Kimseye eziyet ve işkence yapılamaz. İnsan haysiyeti ile bağdaşmayan ceza konulamaz» hükmüne aykırı değil midir?

Bütün bu yasa'lara rağmen en büyük işvereni bulunduğu kamu kesimi işyerlerinde yaptığı ya da yapılmasına göz yumduğu ve kanunsuzluklara rağmen bir bakan Anayasa çizgisinde olduğunu iddia edebilir mi?

Rıza GÜVEN

dırdılar; Şu anda Amerikan'ın başında, savaşlar çıkarıp milyonlar kazanmak isteyen bir gangsterler çetesi vardır. Bu çete her zaman dünyayı harbe sürüklemek istemektedir. Biz de NATO ile bu çetelere bağlı bulunuyoruz. İşte dünya bu gerçeği anladı. Bakalım Amerikan halkı bu çeteyi başlarından atabilecek midir?

Gözleri kan ve ateşten başka bir şey görmeyen bu hain Amerikan gangster çetesi, kendi reisicumhuruna kıydıktan sonra, seni, beni Türkiyeyi, İran'ı Wietnam'ı hiç düşünür mü?

Bu çete Kennedy'yi değil dünyanın barış umudunu vurdular. Fakat ne yaparlarsa yapsınlar iyiler ve doğrular galip gelecek, dünya barışa, özgürlüğe, adalete kavuşacaktır.

SEMINER NOTLARI KİTAP HALİNDE DERLENECEK

Geçen hafta yapılan seminerin daha geniş kitlelere ulaştırılmasını sağlamak amacıyla öğreticilerin konuşmaları tepye alınmış ve kitap haline getirilmesi kararlaştırılmıştır. Konuşmalar tepyten kâğıda geçirildikten sonra da düzeltmeler için ilgililere verilecek ve bilâhare kitap haline getirilmesi temin edilecektir. Bu hususla ilgili çalışmalara hızla devam edilmektedir.